

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 213 (1813)

СЕНТЯБРИН

8

ЧЕТВЕРГ

1955 он

Сэв 20 мүнэгэ.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй Оборонын Министрын Приказ (1-дехи ноур).

Комбайнуудыг түхэрэн сүүдхэ соо ябуулжа, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха (1-дехи ноур).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ (1-дехи ноур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Таряа хуряагшад дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа (2-дохи ноур).

КПСС-эй XX СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ (2-дохи ноур).

Д. Делов.—Ахадүү арадай алдартга амжалтанууд (2-дохи ноур).

В. Тугутова.—Колхознигуудта аванс үгэхэ тухай (3-дахи ноур).

Д. Зандсев.—Гайнаар ажаллахалаа олзо ехээр абана (3-дахи ноур).

Промышленна предприятиянуудай хүтэлбэрлэгшэдэй семинар (3-дахи ноур).

Польшодо таряанай баян ургаса гараба (4-дахи ноур).

Хитадай шэнэ городуудай ургалта (4-дахи ноур).

Англо-греко-турецкэ Лондондохи хэлсээн (4-дахи ноур).

Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе

Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе... Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе... Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе...

Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе... Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе... Малай тэжээл бэлэдхэхэ түсбөө заатагүй дүүргэе...

КОМБАЙНУУДЫЕ ТҮХЭРЭЭН СҮҮДХЭ СОО ЯБУУЛЖА, БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАХА

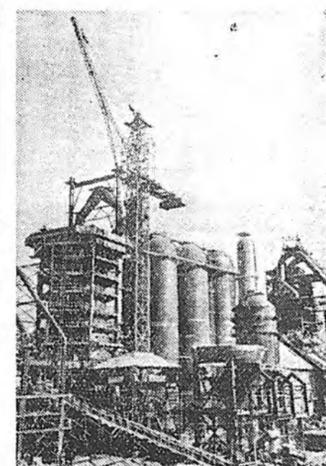
Республикын аймагуудта ургаса хуряалгын ба намарай таряа тарилгын ябаса тухай 1955 оной сентябрийн 5-най мэдээн

АЙМАГУУД	Ороолото культуруудыг хуряалга (процентээр)	Курьуза хуряалга (гектараар)	Намарай таряа тарилга (процентээр)
Прибайкальска	47,5	638	77,8
Иволгын	49,8	1367	—
Тарбагатайн	45,4	1357	—
Кударын	43,3	1266	18,5
Закаменай	43,8	1697	8,3
Сэлэнгын	41,3	1961	58,0
Бичурын	39,5	2051	—
Баргажанай	38,5	970	—
Курумканай	37,3	1568	—
Кабанскын	35,8	705	71,4
Мухаршэбэрэй	32,2	2153	22,2
Байкало-Кударын	31,1	1455	—
Кяхтын	29,8	785	—
Тунхэнэй	20,8	1124	23,6
Закаменай	17,6	379	4,8
Зэдэн	17,1	1347	5,5
Торин	11,4	925	9,3
Яруунын	11,4	330	80,4
Хорин	6,1	1500	—
Хэжэнгын	4,8	1279	20,5

Таряа хуряалга удааруулагдана

Энэ жэлдэ Кяхтын аймагай колхознигууд орооно таряанай үндэр ургаса ургуулаа. Зарим колхозуудай полинууд дээрэ гектар бүриһөө 17—18 центнер шэннисэ хуряагдана. Комбайнууд түрүү агрегадууд ба таряанажалай бригадынхид социалистическэ мурьсөөндэ оролсоод, хуряалгын хүдэлмэрине богони болзор соо дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Тэдэнэр техникы бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, найн амжалта туйлана. Кяхтын МТС-эй комбайнерууд П. Рыжков, А. Шульгин болон бусад үдэр бүри 14—15 гектар таряа хадана. Тэдэнэр дааж абаһан машинаа найнаар харуулаһа.

Түрүү механизаторнуудай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха хэрэгтэнь колхознигууд болон шофёрнууд ехэ туһа хүргэнэ. Калининэй нэрэмжэтэ колхозой шофёр нүхэр М. Шакиров таряа зөөхэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Түрүүшүүлэй ажалай амжалтын «ноуса» юуб гэхэдэ, тэдэнэр абаһан уялгадаа харюусалгатайгаар хандажа, механизмуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэнэ. Гэхэ зуура, хэдэн олон механизаторнууд, комбайнернууд таряа хуряалга дээрэ муугаар ажаллажа, хуряалгын хүдэлмэрине удааруулаһа.

Челябинска металлургическа заводой дэргэдэ хүсэ ехэтэй доменно пешенээр барилдажа байна. «Челябметаллургестрой» тростын барилгашад энэ лешөннине мүнөө жэлдэ апагалгада оруулаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Челябинска металлургическа заводой дэргэдэ доменно пешенэй барилга харуулагдана.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Колхозой шэнэ түрүүлэгшэ

ВЕЛИКИЕ ЛУКИ. (ТАСС). Хот-лицкэ МТС-эй зонодохин партиин райкомой секретарь Н. С. Александров гурбан харын урда тээ «Труженик» колхозой түрүүлэгшээр хунгадаа нэн. Тэрэ гэлээр бага болзорой үн-гэрбөшье, шэнэ түрүүлэгшэ эдбхитэй туһаламжатайгаар колхозой ажал хэрэгтэ элитэ хубилалта хэбэ.

Түрүүлэгшын дуралхалаар колхозой правлени колхознигуудай ажалта үдэртэ мүнгэнэ аванс үгэдэг болоо. Түрүүшээр багаар үгэдэг аад, хойшоо авансын хэмжээ ехэ болоһон байна. Жэшээлхэдэ, лэн таригшад нинтэ ажалта үдэрүүдтээ аванс абаханаа гадна, лэн тарилгада олоһон ажалта үдэр бүхэндөө 5 гүхэринг абаа. Үнэдһээ һү хаалгы дээшлүүлһэнэй, малай амидын шэнгүүр-жэ нэмээһэнэй түлөө малшадта нэмэлтэ түлбэри үгэлгын гурим иэри-наар сахигдана.

Колхознигуудай материална урма хэшээлэй дээшлэнэй ашаар тэдэнэй ажалай эдбхин нилээд ургаа. Мүнөө хүнүүд али бүхэ юумые урднайхиһаа ехээршье, найнааршье хэдэг болоо. Намарай таряан гээлтэ-гүйгээр хуряагаад, хабарай таряан түргэнээр хуряагдажа, гүрэнлэ тушаагдажа байна. Леной ургаса үн-гэршэ жэлэйхиндэ орходоо мүнөө жэлдэ хоёр хахад дахин ехээр хуряагдаха юм. Намарай тарилга ур-данайхида орходоо найнаар хэгдэ-жэ байна.

Правлени малажалда дүй дүршлэ ехэтэй хүнүүдые шэлэн табига, үнэ-дые түхэрэн сүүдхэ соо адуулга-даг, тэдэндэ ногоон тэжээл нэмэжэ үгүүлдэг болоо. Энээнэй ашаар кол-хоз һү тушааха жэлэйнгэ түсэб дүүргэе, арба гаран тонно һү, хэдэн арбаад шахамал гахайнуудые гү-рэнлэ худалдаа.

Малай ашаг шэмын ба ургасын дээшлэнэй ашаар колхозой мүн-гэн доход нилээд ехэ боложо, тэрэ-нэй зарим хубинь колхознигуудта авансаар үгтэнэ.

Городойхид колхозуудай гэшүүд болоно

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Зунай поле-вой хүдэлмэринүүдэй үедэ Ленин-градһаа, город шадарай промышлен-на предприятиянуудһаа 90 бүтэ хү-дэлмэришэд ба албахааншад Вол-сковско районой хүдөө ажахын ар-телинуудтэ ороо. Тэдэнэртэ продук-тууд, мүн барилга хэжэ ба мал ху-далдажа абахын тулада урьһалам-жа үгтэнэ байна. Тэдэнэй эд хэрэг-сэлэ зөөхын тулада транспорт гүл-бэригүүдгөө үгтөө. Тэдэнэр түрүү-жээлэй үдэрнүүдтээ эхилэн эдбхи-тэйгээр хүдэлмэрилжэ захалаа. Гансахан һүүлэй дүрбэн харын туришда областини хүдөө ажахын артелинуудтэ 3 мянга шахуу хү-нүүд абтанга байна.

Республикын аймагуудта үбнэ хуряалгын ябаса тухай 1955 оной сентябрийн 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Үбнэ сабынта	С. башта-дан үбнэ, с. мэдээн
Байкало-Кударын	115,2	99,4
Кабанскын	109,5	97,8
Прибайкальска	108,6	97,3
Закаменай	104,8	96,1
Кударын	103,2	91,2
Торин	95,9	87,7
Иволгын	91,9	86,2
Сэлэнгын	90,1	95,2
Тунхэнэй	89,7	97,8
Тарбагатайн	85,1	98,0
Кяхтын	80,3	93,8
Курумканай	77,9	97,3
Зантрайн	73,4	90,4
Яруунын	72,3	75,3
Бичурын	71,2	96,8
Хэжэнгын	70,8	73,8
Хорин	69,8	82,2
Баргажанай	67,8	95,9
Зэдэн	62,7	88,9
Мухаршэбэрэй	60,9	94,8
Баунтын	24,0	90,9

Үнинэй комбайнер

Зантрайн аймагай Курбын МТС-эй комбайнер Акинф Васильевич Козлов 18 жэлдэ комбайнераар үдэ-лэжэ, гортойхон дүршэл шадаба-ритай болоһон байна. Тинн Үнэгэ-тэйн сельсоветэй XVIII партсездын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хү-дэлхэ зуураа, абаһан социали-стическэ уялгануудаа жэл бүри нэ-рэтэй солотойгоор дүүргэнэ. КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Плену-мэй тогтоолуудта харюу болгон, дээшлүүлэгдэн шэнэ уялганууд-ые нүхэр Козлов абаа нэн. Тинн энэ комбайнер «Сталинец-6» ком-байнаар сезон соогоо 800 гектар та-рия хуряаха гэгэн уялгаһа амжал-татайгаар дүүргэжэ байна. Үнэгэршэ 8 үдэрэй туршада нү-хэр Козлов 220 гектар хуряагаа гэ-

хэ гү, али 10 га нормын орондо 25-наа дээшэ гектар үдэр бүри хуряа-гаа. Мүн хамтадаа 1200 центнер та-рия сохёо. Иймэ амжалта нүхэр Козлов хайшан гээд туйлааб гэхэдэ, үглөөгүүр 7 часта ажаллаа эхилжэ, һүнини 1 час болотор хүдэлдэг ба-йна. Гадна, комбайнинь зааханшье хаатангай. Удын едээлгэнэй үедэ штурвальщицаа орондоо табина. Трактористууд Горелов, Козлов гэгшэд «С-80» трактораар Козловой комбайныне нэгшье хаатуулангүй шэрэнэ.

Б. Будаев, партиин Зантрайн айкомой Курбын МТС-эй зонодохин инструктор.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ бүри хайндэрлэдэг „барилгашын үдэрые“ бин болгохо тухай

СССР-эй Верховно Советэй Президиум нингэжэ тогтооно: „барилгашын үдэр“ гэжэ хайндэрые бин болгохо. „барилгашын үдэрые“ жэл бүри август харын хоёрдохн воскресень-дэдхэ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

СССР-эй Оборонын Министрын ПРИКАЗ

СССР-эй Оборонын Министрын ПРИКАЗ... Москва город. 1955 сентябрийн 6. № 50. Тогтоогдомол болзороо дүүргэнэн сэрэгэй алба тухай СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдхээ табиха тухай, уялгата албанда ээлжээтэ таталга үнгэргэхэ тухай бүтээнитгын уялга тухай Хуулнтай зохиһуулан нингэжэ уялгата албанай Хууляар тогтоогдомол болзорые дүүргэ-нууд, матросууд, сержантууд болон старшинуудые Советскэ Далайн-Сэрэгэй Флотой, хилэ шадарай ба дотоодын сэрэгүүдэй элэ залас болгон табиха. Приказай I п. дотор заагданан сэрэгэй алба хөгшэдые таби-шарамдуулач, сэрэгэй уялгата алба хэдын тулада 1936 ондо ал, таталгана хүнгэлэгдэхэ ба хойшолуулагдаха эрхгүй хү-нүүдые, мүн тэрэнэлэн таталганаа хойшолуулагдаһан болзо-рон ба сасуутанайн сэрэгэй уялгата алба хэжэ байһан татал-гай гражданинуудые Советскэ Армида, Далайн-Сэрэгэй Флото, арбай ба дотоодын сэрэгүүдтэ абаха. Далайны сэрэгтэ ба матросууд, эскадронуудта, батареинүүдтэ, эскад-рые бүхэ ротонуудта, эскадронуудта, батареинүүдтэ, эскад-рые кораблынууд дээрэ сонсохсо. Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Г. ЖУКОВ.

Энэ жэлдэ Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой гэгшэд Чесанын МТС-эй механизаторнуудтай хамта оролдосо-тойгоор ажаллажа, таряанай баян ургаса ургуулаа. Колхоз тарилгынгаа талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер-һөө доошо башэ ургаса хуряаһаар хараална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ Д. Дарижапов Ута гүя гэжэ газарай хара таряанай ургасын шалгажа байна. Эндэ 300-гаад гектарай га бүриһөө 15 центнер ургаса ху-ряагдахаар хараалагдана. Мүнөө эндэ ургаса хуряалгын ха-луун хүдэлмэри эхилэнхэй.

Веснигай фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ТАРЯА ХУРЯАГШАДАЙ ДУНДА НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Уялгаяа буруу ойлгоно

Зайрагтай аймаг XVIII партсездын нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бөлүүлхын тула холын хараанай хэмжээ-ябуулгануудые зохёоноор нилээд үнхэн болобо. Тингэбше тус колхоз мүнөө хүрэтэр аймаг соогоо гэгдэнги колхозуудай нэгэнини байган заада. Малажал хүгжөөх, тэрэнэй ашаг шэмье дээшлүүлхэ тусбөө колхоз холо дүүргэнгүй үлбэ. Малай тэжээл бэлдхэхэ хүдэлмэри эндэ мүн лэ муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Колхозой хүтэлбэрлэгшэд бригадна системэ бэхижүүлхэ, бригадирнуудай үүргые дээшлүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэцэггүй. Тэдэнэр олон ушарта бригадирнуудай хэхэ хүдэлмэриэ өөхэдөө хэжэ сагаа барадаг. Имантал энээн дээрэнээ боложо үглөө бүхэндэ хэдэн олон хүнүүд колхозой правленин конторо соо сугларжа, даалгабари абахын тула үдэрэй 10—11 час болотор түрсэлдэг юм. Колхозой правленинээ даалгабари абаад, колхознигуудай ажалдаа гаратарнь хахад үдэр болодог. Ингэжэ хүдэлмэрин үнэтэ сагыг үнгэргэжэ гэшэ саашадаа тэсэшгүй хэрэг мүн.

руулха тушаа колхозой партийна организацн тон бага юумэ хэнэ. Партиин Зайграйн айком энэ асуудалые коммунистуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ, колхознигуудай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ талаар шанга хэмжээ абаха тушаа тус партийна организацнда, тэрэнэй секретарь нүхэр Зверьковто нэгэнтэ бэшэ дурадхан байха юм. Теэд энэ заабарине тус партийна организацн дүүргэггүй.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо ҮНДЭР НАБАТАЙШУУЛАЙ ЗВЕНО

Колхозой үндэр набатайшуул нүхэд С. Будаев, Б. Шалданов, С. Бальдаруев, Дармаев ба бусад, хамта 7 хүн тусгаар звено эмхидхэд, колхозойнгоо ажалда эдлэхитэйгээр ябажа байна. Мүнөө тэдэ үбгэд нүхэр Бальдаруевай хүтэлбэри доро үбнэй хүринүүдые хоройлжо захалаа. Тинхэ зуураа тэдэнэр даалгабаряа 110—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Үбгэд энэ хүдэлмэреэ хэжэ дүүргэд, солоомо хүрилхэ гэжэ шийдээ.

ШЭМЭТЭ ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭНЭ

Кукурузын ургаса хуряжа захалхадаа колхознигууд энэ хүдэлмэриэ богонихон саг соо дүүргэхэ, хайн шанартай силос дараха гэгэн уялгануудые абахан юм. Тинхэ тэдэнэр үглөө мүнөөгүй хурялгаяа дүүргэхэнэ. Нүүлэй мэдэнэй ёноор, колхоз 10.000 центнер силос дараад байна.

ТАРЯА ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

Таряа хуряалгыг богонихон болзор соо дүүргэхын түлөө дэлгэрэн мурьсөөндэ оролсоод, колхознигууд оролдосотойгоор ажаллаха байна. Жаткын машинистнууд нүхэд Хохонов, Шалданов ба бусад 4 гектарай орондо үдэр бури 5—7 гектар таряа хадан. Мүн тарла боогшод Хусаева, Дужаева, Дамшоева болон бусад үдэр бури 1000 боолто боох гэгэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Түрүүшүүлэй жэшээгээр таряа сөбэрлэгшэд, зөөгшөд ажалтай үндэр бүтээсэ туйлана. Социалистическэ мурьсөөнэй Нүүлшын дүнгүүдэй ёноор, таряанажалай 1-дхи бригада түрүү бури эзэлээд, правленин ба партийна организацнн дамжуулгын выпелдэ хүртэбэ.

КОЛХОЗО ТҮРҮҮЛЭГШЭЭР ҺУНГАГДАБА

Коммунист А. С. Удаев Улан-Удын областной партийна хургуулине амжалтатайгаар дүүргэд, партиин уряагаар колхоздо хүдэлмэрилхөө ерлэн юм. Колхознигууд хамтынгаа суглаан дээрэ энэ нүхэрые колхозойнгоо түрүүлэгшээр хунгаба. Түнхэн.

Павильон соо табигданан механизмууд үндэр дээдэ техникы гэршэлжэ үгэнэ.

Советскэ мэдээжэ мэргэжлэтэ эпэнэ тушаа ингэжэ хэлбэ: — Ямаршэ гүрэнэй инженернууд эндэхэ өөртөө ашатай тунатай олон юумые ойлгожо абаха байна. Үнээрөөшье, Чехословакиин конструкторнууд шэнэ юумые зохёохын түлөө эсшэ сусаагүйгөөр ажаллана. Жэшээлхэд, ухаалан зохёошот Сватын зохёошон нэхэлгын тон һонин станок тухай хэлбэлдэ мэдээсэгдэ һэн. Энэ станогон хажуугаар, мүн текстильнэ ба гуталы промышленинстанда, барилгын хэрэгтэ, тэршэлэн промышленинстан бусад халбаринуудта хэрэглэгдэдэг ондоо механизмууд, хэрэгсэлүүд бии. Эдэ бүгдэ хадаа ажалла хүнэй ажабайдалые тааруу захид, хайн хайхан болгохо ябадалда зориулагданхай. Выставкэдэ ерлэн лэ советскэ патриот бүхэн чехословацка хүнгэн промышленинстан бүтээн гаргаһан продукцияе хаража, үнэн зүрхэниһөө баясахан лабтай. Гэр байдалай элдэб янзаар хэдлэн хэрэгсэлүүд, гутал, хубсана үдэ бүгдэ хадаа хүн тухай, тэрэнэй эрилтэ тухай хизааргүй эхэ анхрал оролдолгын гаргадаг байһы гэршлэнэ.

Чехословакиин арадай культурын, эрдэм гэгээрэлэй, наукин, элүүрые хамгаалгын, спортын хүгжэлтые харуулан павильон соохн экспонадууд тон эхэ һонирхолтой.

Улан-Удын олоборилгын «Труд» гэжэ артелинихид табиха табигданан механизмууд үндэр дээдэ техникы гэршэлжэ үгэнэ. Советскэ мэдээжэ мэргэжлэтэ эпэнэ тушаа ингэжэ хэлбэ: — Ямаршэ гүрэнэй инженернууд эндэхэ өөртөө ашатай тунатай олон юумые ойлгожо абаха байна.

КПСС-эй XX съездын ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Мастер Кравцовою участогой

Шулуутайн леспромхозой Бурят-горхон гэжэ мастерска участок урда жэлүүдтэ сэхэнхидэ гэгдэжэ ябалаг һэн. Семён Леонтьевич Кравцов урзандаһаа хойшо тус участок дээрэ мастерскаар хүдэлмэрилнэ. Энэ үе соо участогон модошод леспромхозойнгоо участогуудай коллективүүдэй дунда дэлгэрлэн социалистическэ мурьсөөнэй түрүү эргэдэ гаража шалаһан байна. Модо бэлдхэхэ 8 һарын түсэб 105 процент дүүргэдэ. Мүнөө нүхэр Кравцов КПСС-эй XX съездын хүндэлдэ ажалай шэнэ амжалтануудые туйлахаар зоригжонхой. Участогон бүхы бригаданууд шилчленин графиктаар хүдэлмэрилнэ. Огологдоһон модонууд уга заада шэрэгдэжэ дээдэ складта асаргадана. Энээнэй ашаар гэгшүүд сөбэрлэлгэ дээрэнээ хэдэн олон хү-

нүүд сүлөөлэгдэжэ, ажал хүдэлмэридэ табигданан гэршэлэн үйлдэбэридэ бэлтхэмүүд дүүрэн хүсөөр лагдажа, модо отололохоёр хойрондоо таһалдаа болнихой. Бурят-горхон участогон ришэдэй дунда нормоёо гүйг хүн үгы тооний. Трактор нүхэд Коржов, Балаганов бусад модо таллуулга дээрэ гөө нормыс 150 процентий бэшээр дүүргэнэ. Социалистическэ мурьсөөн хайнаар эмхидхэ Участогон Хүндэлэлэй дохио да али бригадын түрүүжэ гэгдэжэ ябаниһын элэ Теэд коллективн соогоо гэгэһаа, даалгабаряа дүүргэнэ да байдаггүй.

Ажалай бэлэгээр угтахын түлөө

КПСС-эй XX съездын хүндэлдэ дэлгэрлэн социалистическэ мурьсөөн Мухаршэбэрэй аймагтай колхозууд болон МТС-үүдтэ үдэрөө үдэртэ үргэнөөр дэлгэржэ байна. Комбайнернууд таряа хуряалгыг богонихон болзор соо, гэгэлтэ хорлогтойгөөр үнэгэрхын түлөө мурьсээнэ. Суулгын МТС-эй комбайнернууд Е. Антонов, Л. Суменков гэгшэд ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрүүдтэ социалистическэ мурьсөөндэ эршэмтэйгээр хабаадагсажа, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ үдэр соогоо тус бүридэ 20—25 гектар таряа эрхим шанартайгаар хуряана.

МТС дотороо комбайнернуудай мурьсөө үхсөөнэн залуу комбайнер Дамби Ванчиков Ворошиловтай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэйнь ходоодо үлүүлэн дүүргэнэ. Таряа хуряалгатай хамта таряа тушаалгыг түргэнээр гажыгай байһан колхозууд айком олон. «Гигант», «Коммунист» хошууд таряа тушаалгыг үдэрһөө амжалтатайгаар тус бүридэ 1000 гектар шажим таряа гүрэнлөө тушаалда Маленковой, Кировэй колхозууд гүрэнлөө таряа гүрэнгүй тушаална. Советскэ Союзай Коммунист партиин XX съездые амжалтэ гээр угтахын түлөө аймагта шад хуряалгын хүдэлмэри богони болзор соо дүүргэдэ дэнхэй.

Агитаторые хүлээһээр үнинэй

Баруун Хүнтэйн уужам талын урда захата, Шенгалжан гэжэ газарта олон гэрнүүд, амбар, сарайнууд жэрлэдэнэ. Холоһоо багахан тосхон шэнгээр харгадана. Эндэ Барганаанай аймагтай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригада. Куйтунска МТС-эй тракторна бригада хоёр байрлана. Үглөөнэй 10 час. Таряа хуряалгын хүдэлмэри түлэг дуидаа ябажа байба. Поли дээрэ трактор, комбайнууд табалгаряггүй хүжингэлдэнэ, механиксервантэ ток дээрэ ороһоо сөбэрлэдэг машинанууд таршаганадана, хүнүүд хүюмээр дуулалдана. Мүн полевоий стан дээршье хүн эон олон. Тэдэнэр һүниин халаандаа хүдэлмэрилһэн колхознигууд болон механизаторнууд байба. Гансал тээ саанахана байһан урагша хойшоо гонзонийн ута гэрэй хажууда хүнүүд харгаданагүй.

Энэ гэрые газара талаһаань харахата яһала зохид юм. Теэд доосоһи ороходо хоохон, муухай... Ханадан нэгэ хэдэ хуушарһан плакадууд, лозунгууд, мүн хээсэһе, юунэйһе тухай бэшгэдлэһиниһ тангидахана болишонон саарһанууд, МТС-эй директор хойр приказ, хэдэн скамейкы, стол дээрэ табяатай бирагуйһэн биллард гэхэ мэтгүүд энэ культурна гуламтын байрые шэмэглэнэ. —«Сүлөөтэй сагаа яажа үнэгэргэнэт?» — гэжэ эндхэн залуушууднаа асуухата «биллардаар нааданабди... Хашартайһе болошоо лаа, тээд бэшэ юумэнэй үгы хадан эдэ шаригуудаа мухарюулжа байгшабди», — гэбэ. —Хабарһаа хойшо кино харуулагдаггүй. —Уншаха гэхэдэ һонин номууд шье байхагүй. —Захиһан газетэнүүднэй саг соого асаргаданагүй. —Нэгэшье лекци, агитатор хөөрөөшье болоногүй. Бидэ агитаторые хүлээһээр үнинэйбди. Радиоприёмнигтай дуугархана болишонхой, — гэжэ байжа, эндхэн колхознигууд, механизаторнууд удаа дараалан хэлэбэ. Тинхэ үсдэнэ эндэ байһан томоотой янзын механизатор нүхэдтөө ханджа, «тоолхотойгоор, нэгэ нэгээрээ хэлэгты, бултадаа бү һүүхирэгты» гээд, саашань ингэжэ үргэлжэлүүлбэ.

—Урдань нимэ бэшэ юумэ һэн. Мүнөө эндхэнэй ханын газетэ, «Молнин», покзатслини доска гэхэ мэтгүүд байхагүй... Мүнөө жэл манай поли дээрэ агитаторай аялал юрэдөө дуулданагүй гэхэдэ болохо, —гээд тэрэ саашань юумэ хэлэбэгүй. Нинтэ-политическэ хүдэлмэринин һула дээрэнээ хуряалгын ябаса эндэ эхээр уншагайржа байна. Энээнэй гол шалтаган юуб гэхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна организацнн эндхэн полевоий стан дээрэ нинтэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхын түлөө оролдоногүй. КПСС-эй Барганаанай айком энээн тухай һайса мэдэжэ байбашье, мүн лэ ямаршье хэмжээ абанагүй. О. Раднаев, манай корреспондент.

Ахадүү арадай алдарты амжалтанууд

«Арадай-демократическа Чехословакиин 10 жэл» гэгэн выставкэ Москвада нээгдэ. Социально-экономическа ба техникческэ удхашанарайнгаа талаар баялиг байһан дээршэ энэ выставкэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Советскэ Арминн туһаламжаар оройдоо арбан жэлэй саада гэжэ фашистска дарлалтаһаа сүлөөлэгдэжэ, арадай-демократическа байгууламта тогтоохон ахадүү арадай социализм байгуулгын үрэ дүнгүүд выставкэ дээрэ харуулагдана. Арадай-демократическа шэнэ Чехословакиин түүхэдхэй үнгрлэн арбан жэлэй турша соо тус орон политическэ, экономическа ба культурна ажабайдалдаа гайхамшгата амжалтануудые туйлаа. Мүнөөнэй Чехословакиин алдар солоты хадаа Чехословакиин Коммунистическэ партиаар хүтэлбэрлэгдэжэ байгаа шинтын гол хүсээн — хүдэлмэришэн ангийн алдар соло мүн. Советскэ Союзай, мүн социалистическэ лагеринн бусад оронуудай арадуудай ахадүүгэй һайн дуранай туһаламжада түшгэлээр, тэдэнэй дүй дүршлэе үргэлээр хэрэглэжэ Чехословакиин арадууд социализм байгуулгын программые эсшэ сусаагүйгөөр бэлдүүлжэ байна.

«Арадай-демократическа Чехословакиин 10 жэл» гэгэн выставкэ улам бүри уржажа байгаа эрилтэнуудые хангадэггүй, харин эзэд баяшуулай ба харинн монополинуудай гарт байдаг һэн. Иймэ байдал Чехословакиин экономическа ба гүрэнэй бээ даанхай байдалда туйлай хүндөөр нүлөөлдэг байгаа. Мүнөө тад ондоо болоо. Советскэ Союзтай болон социалистическэ лагеринн бусад оронуудтай нягта хани барисаатайгаар ажаллаһанай ашаар таряашадтай холбоо барисаатай, ороной шэнэ эзэлболохо хүдэлмэришэн анги хадаа урдын хүндэ хүшэр үлгэрлэлүүдые түргэнөөр ба эрид дабан гаража, оронойнгоо экономикые үндэһөөрн хубилган хэрэгжэ байна. Мүнөө чехословацка промышленинстанин гаргадаг продукцияе капитализмын байһан үетэй (1937 он) салсуулахата хоёр дахин, тинхэдэ машина болон түхээрлэгүүдые бүтээн гаргалгаһы 3,5 дахинһаа дээшэ эхэ болоо. Гансахан 1948 онһоо 1953 он хүрэтэр эндэ машина бүтээлгын хорин дүрбэн завод, хорин электростанци, доменно зургаан пещэһэн, юһэн мартен, прокатна зургаан станогнууд ашаглалгада оруулагданхай байна. Нэгэ хүндэ гэжэ болоходо мүнөө металл үйлдэбэрлгөөр Чехословаки хадаа бусад гүрэнүүдэй дунда зургаадахн нуури, тинхэдэ булад үйлдэбэрлгөөр долоодохи нуури эзэллэ.

Москвада нээгдэнэ выставкэдэ промышленинстанин элдэб халбаринуудта хэрэглэгдэдэг хоёр мянганһаа дээшэ машинанууд, түхээрлгын хэрэгсэлүүд ба приборнууд табигданхай. Тэдэнэй дундаһаа олониниһ хүдэлжэ байһаар харуулагдана. Комбинезонуудые үмдэнхэй, даруу зантай хүнүүдэй тэдэниһе хүдэлжэжэ байхынь харахата эхэ һайшаалтай, урматтай байна. Али нэгэн орёо нарын механизмые ойлгожо абахатай туһалахар тэдэнэр бэлэн байдаг. Чехословацка нүхэдэй туйлаһан амжалтануудай батахан хубинь лэ эндэ харуулагдана гэшэ. Чехословакиин машина-бүтээлгэнэ лэ гурбан зуу мянгад элдэб янзын машинанууд болон бусад түхээрлэгүүдые бүтээн гаргаһан байха юм. Хэдэ тимыһе һаань, выставкын индустриальны гол павильон соонь ороходо угаа эхэ предпрятиниң цех соо байһан шажгээр һанагдана. 35 тоноо протальна фрезернэ станок байха. Тэрэ хадаа бүхы металл болон хайлуулгануудые жэгдэлэн сөбэрлэдэг юм. Хажуудан түргэнөөр хүдэлдэг токарна станок табяатай. Тэрэнэй моторынь киноконуудые дарахатаа хүдэлдэг. Үндэр бүтээсэтэ машинанууд—автоматууд хүсээн. Тэдэниһе залан хинажа байгаа хүдэлмэришад ба харагшад хадаа Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын централны паркда интернациональна гүрэнзгы удхатай һайндэрэй боложо байһы, ахадүү нэгэ арадтаа нүгөө арадайнь өөрынгөө сүлөөтэй ажаллай үрэ дүнгые харуулжа байһыг һануулаха байха.

Нүгөө, павильониниһ элдэб юумэнуудые хараһан, үзэһэн москвичүүдыһе тон эхээр һонирхуудна. Эндэ инженернууд, архитекторнууд ба уранзураашадтай зохёошон шулуу нүрлэнэй механизированнэ шахтануудай фрагментүүд байһан соонь харуулагданхай.

Павильон соо табигданан механизмууд үндэр дээдэ техникы гэршэлжэ үгэнэ. Советскэ мэдээжэ мэргэжлэтэ эпэнэ тушаа ингэжэ хэлбэ: — Ямаршэ гүрэнэй инженернууд эндэхэ өөртөө ашатай тунатай олон юумые ойлгожо абаха байна. Үнээрөөшье, Чехословакиин конструкторнууд шэнэ юумые зохёохын түлөө эсшэ сусаагүйгөөр ажаллана. Жэшээлхэд, ухаалан зохёошот Сватын зохёошон нэхэлгын тон һонин станок тухай хэлбэлдэ мэдээсэгдэ һэн. Энэ станогон хажуугаар, мүн текстильнэ ба гуталы промышленинстанда, барилгын хэрэгтэ, тэршэлэн промышленинстан бусад халбаринуудта хэрэглэгдэдэг ондоо механизмууд, хэрэгсэлүүд бии. Эдэ бүгдэ хадаа ажалла хүнэй ажабайдалые тааруу захид, хайн хайхан болгохо ябадалда зориулагданхай. Выставкэдэ ерлэн лэ советскэ патриот бүхэн чехословацка хүнгэн промышленинстан бүтээн гаргаһан продукцияе хаража, үнэн зүрхэниһөө баясахан лабтай. Гэр байдалай элдэб янзаар хэдлэн хэрэгсэлүүд, гутал, хубсана үдэ бүгдэ хадаа хүн тухай, тэрэнэй эрилтэ тухай хизааргүй эхэ анхрал оролдолгын гаргадаг байһы гэршлэнэ.

Чехословакиин арадай культурын, эрдэм гэгээрэлэй, наукин, элүүрые хамгаалгын, спортын хүгжэлтые харуулан павильон соохн экспонадууд тон эхэ һонирхолтой. Чехословакиин арадай культурын, эрдэм гэгээрэлэй, наукин, элүүрые хамгаалгын, спортын хүгжэлтые харуулан павильон соохн экспонадууд тон эхэ һонирхолтой. Орон доторхи хургуулинууд, техникумууд, хуралсалай дээдэ газарнуудые харуулан эхэ карта бии. Тэрэн дээрэ харахата хуралсалай газарнууд тон олон. Хүдэлмэришэниһе хэрэглэггүй, өөрөө хүдэлжэ хэблэлэй машина, хүгжэмэй элдэб инструментүүд, спортинна хэрэгсэлүүд эсээн мэргэнээр бүтээгдэнэ байна. Нүүлэй техникээр эбсэжэгдлэн, операцн хэдэг хирургическа зал бо-

Чехословакиин экономикын гол үндэһе һууриц промышленинстан болоно. Дайнай урда тээ Шкодын буу эбсэргэй заводууд, Батинн гуталай фабриканууд, суута пльзеньскэ пиво мэдээжэ байһан юм. Зүгөөр, яһала хүгжэниг промышленинстантай байһан Чехословакиин дайнай урда тээхи экономика түүхэй эдээр ба металлургическа базаар дутамаг байһан юм. Тэрэ хадаа ажалшадай

«Арадай демократическа Чехословакиин 10 жэл» гэгэн выставкэ улам бүри уржажа байгаа эрилтэнуудые хангадэггүй, харин эзэд баяшуулай ба харинн монополинуудай гарт байдаг һэн. Иймэ байдал Чехословакиин экономическа ба гүрэнэй бээ даанхай байдалда туйлай хүндөөр нүлөөлдэг байгаа. Мүнөө тад ондоо болоо. Советскэ Союзтай болон социалистическэ лагеринн бусад оронуудтай нягта хани барисаатайгаар ажаллаһанай ашаар таряашадтай холбоо барисаатай, ороной шэнэ эзэлболохо хүдэлмэришэн анги хадаа урдын хүндэ хүшэр үлгэрлэлүүдые түргэнөөр ба эрид дабан гаража, оронойнгоо экономикые үндэһөөрн хубилган хэрэгжэ байна. Мүнөө чехословацка промышленинстанин гаргадаг продукцияе капитализмын байһан үетэй (1937 он) салсуулахата хоёр дахин, тинхэдэ машина болон түхээрлэгүүдые бүтээн гаргалгаһы 3,5 дахинһаа дээшэ эхэ болоо. Гансахан 1948 онһоо 1953 он хүрэтэр эндэ машина бүтээлгын хорин дүрбэн завод, хорин электростанци, доменно зургаан пещэһэн, юһэн мартен, прокатна зургаан станогнууд ашаглалгада оруулагданхай байна. Нэгэ хүндэ гэжэ болоходо мүнөө металл үйлдэбэрлгөөр Чехословаки хадаа бусад гүрэнүүдэй дунда зургаадахн нуури, тинхэдэ булад үйлдэбэрлгөөр долоодохи нуури эзэллэ.

Москвада нээгдэнэ выставкэдэ промышленинстанин элдэб халбаринуудта хэрэглэгдэдэг хоёр мянганһаа дээшэ машинанууд, түхээрлгын хэрэгсэлүүд ба приборнууд табигданхай. Тэдэнэй дундаһаа олониниһ хүдэлжэ байһаар харуулагдана. Комбинезонуудые үмдэнхэй, даруу зантай хүнүүдэй тэдэниһе хүдэлжэжэ байхынь харахата эхэ һайшаалтай, урматтай байна. Али нэгэн орёо нарын механизмые ойлгожо абахатай туһалахар тэдэнэр бэлэн байдаг. Чехословацка нүхэдэй туйлаһан амжалтануудай батахан хубинь лэ эндэ харуулагдана гэшэ. Чехословакиин машина-бүтээлгэнэ лэ гурбан зуу мянгад элдэб янзын машинанууд болон бусад түхээрлэгүүдые бүтээн гаргаһан байха юм. Хэдэ тимыһе һаань, выставкын индустриальны гол павильон соонь ороходо угаа эхэ предпрятиниң цех соо байһан шажгээр һанагдана. 35 тоноо протальна фрезернэ станок байха. Тэрэ хадаа бүхы металл болон хайлуулгануудые жэгдэлэн сөбэрлэдэг юм. Хажуудан түргэнөөр хүдэлдэг токарна станок табяатай. Тэрэнэй моторынь киноконуудые дарахатаа хүдэлдэг. Үндэр бүтээсэтэ машинанууд—автоматууд хүсээн. Тэдэниһе залан хинажа байгаа хүдэлмэришад ба харагшад хадаа Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын централны паркда интернациональна гүрэнзгы удхатай һайндэрэй боложо байһы, ахадүү нэгэ арадтаа нүгөө арадайнь өөрынгөө сүлөөтэй ажаллай үрэ дүнгые харуулжа байһыг һануулаха байха.

Чехословакиин арадай культурын, эрдэм гэгээрэлэй, наукин, элүүрые хамгаалгын, спортын хүгжэлтые харуулан павильон соохн экспонадууд тон эхэ һонирхолтой. Чехословакиин арадай культурын, эрдэм гэгээрэлэй, наукин, элүүрые хамгаалгын, спортын хүгжэлтые харуулан павильон соохн экспонадууд тон эхэ һонирхолтой. Орон доторхи хургуулинууд, техникумууд, хуралсалай дээдэ газарнуудые харуулан эхэ карта бии. Тэрэн дээрэ харахата хуралсалай газарнууд тон олон. Хүдэлмэришэниһе хэрэглэггүй, өөрөө хүдэлжэ хэблэлэй машина, хүгжэмэй элдэб инструментүүд, спортинна хэрэгсэлүүд эсээн мэргэнээр бүтээгдэнэ байна. Нүүлэй техникээр эбсэжэгдлэн, операцн хэдэг хирургическа зал бо-

Чехословакиин арадай амжалтанууд хадаа мүн Чехословак Союзай, Хиталанин, Венгрии, Румыниин, социалистическэ лагеринн бригадуудай аялга холбоотой.

КОЛХОЗНИГУУДАТ АВАНС ҮГЭХЭ ТУХАЙ

Консультац

Хүний дүүрхэд колхоз доход колхознигуудад хуваагддаг. Жэжээл хуваагдахын урда тэр үеэс хамтын суглаалын эрхээр тарянажалай болон ажиллагааны үр дүнд аванс болгон хувааха

үед ажалта үдэр ехээр олохо явдалда колхознигууды зоригжуулахнаа гадна, нийтэн малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулах арга олгоно. Колхозууд нийтэнгээ малые үбнэ тэжээлээр хүсэд хангаха асуудал шийдэхэтээ хамта өөрингөө мэдэлдэ малтай байдаг колхознигуудайнгаа ажалта үдэрт хувааж шалахаар үбнэ тэжээлэй байха ёһотой гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум дээр хэлээ нэн. Энэ заарбарни заатагуй дүүргэгдэх ёһотой.

Энэ шар хадаа нийтэнгээ малда үбнэ тэжээл элбэгээр бэлдхэлгэдэ колхознигууды урмашуулахнаа гадна, тэдэний дунда ажалай журам найжаруулах байна.

Колхознигуудта аванс үгэхэ тухай бүхы асуудалууды колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшн хэлсэжэ шийдхэхэ хэрэгтэй.

Колхознигуудай ажалта үдэрт олоһон бүхы продуктуудайн зарим хубине жэлэй эсэсэй хуваари болотор үлөөхэ ёһотой. Иймэ гурим хадаа колхознигуудай ажахын жэл соо олоһон бүхы ажалта үдэрт, мүн нэмэлтэ түлбэриденэ олзо доход хувааха арга олгохо байна.

Хүдөө ажахын артелини Уставай 16-дахы статьягай ёһоор, колхозой гэшүүдтэ мүнгэн аванс үгтэхээр хараалагдана. Колхознигуудай олоһон бүхы мүнгэнэй 50 проценттээ дээшэ бэшнэ аванс болгогдон үгтэдэг юм. Тинхээд техниксөө культуранууды таридаг колхозууд тэрэнэйнгээ продукцие гүрнэлд тушааж абаһан мүнгэнэйнгөө 60 проценттэнь ажалта үдэртэ 7 хонго соо нэгэ дахин хувааха эрхэтэй.

Колхозно үйлдбэридэ колхознигуудай урмашан ажаллаха явдалы дээшлүүлхэ зорилготойгоор малажалай продуктууды, хартааба болон овошчы, мүн шэнээр элдүүрилэгдэн газарһаа абтаһан таряа худалдаһанай эсэстэ олоһон мүнгэнэйнгөө колхознигуудта аванс үгтэхэ ба нара бүхэндэ улам ехээр үгтэжэ байхынь колхозуудта КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ба февральско-мартовска Пленумууд найшаан дуралдаһан байна.

Адуу мал, малһаа болон шубууһаа абтаһан продуктууды худалдажа оруулагдаһан мүнгэнэй 25 шахуу процентни колхозой гэшүүдэй хамтын суглаанай шийдхэбэрээр колхознигуудта аванслагдан үгтэжэ болохо юм. Тинхээд малажалда ба үбнэ хурялгада яважа олоһон ажалта үдэрэйнгэ 10 проценттэ нимэ аванс үгэхэдэ болохо байна.

Хартааба болон овошчы худалдажа оруулан мүнгэнэй 25 процент хуртээр хубиней хамтын суглаанай шийдхэбэрээр зохино ушарта авансаар хуваахынь колхозуудта найшаан дуралдаһана. Ажахын жэлэй эхннээ хойшо олоһон бүхы ажалта үдэрэйнгэ 15 проценттэ хуртээр, тинхээд овошчы ба хартааба таридагда яважа олоһон ажалта үдэрэйнгэ 10 процент хуртээр авансые колхознигуудта үгэхэдэ болохо юм.

Шэнэ газарта тарила хэжэ, тэднээ хурялан таряа уялгата ёһоор гүрнэлд тушааха ба гүрнэй сэнгээр худалдажа олоһон мүнгэнэй 25 процентни колхозой гэшүүдэй хамтын суглаанай шийдхэбэрээр ажалта үдэрүүдтэ аванслагдан үгтэжэ болохо байна.

В. Тугутова, юридическэ наукануудай кандидат.

Колхознигуудай ажалта үдэртэ хуваагдаха энэ мүнгы колхозуудай эрилтын ёһоор гүрнэй банк тусгаар счедто хэхэ ёһотой. Аванс үгэхэ болзорые хамтын суглаан тодорхойлодо. Мүнгэн олзо дохыды эсэслэн хуваахадаа колхозууд артелингээ гэшүүдтэй бүримүһэн тоосохо ёһотой.

Натуральна ба мүнгэн зөөрине зүбөөр аванслагла хүдөө ажахын культурануудай ургасые болон малажалай ашаг шэмые дээшлүүлхын түлөө колхознигуудай эдбэхиене нилээд дээшлүүлдэг байна гэжэ түрүү колхозуудай дүй дүршэл элээр харуула.

Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагта Т. Д. Сычевой хүтэлбэрилдэг Лениней нэрэмжэтэ колхоз малажалһаа, овошчы тарилгаһаа ороһон олзо доходһоо мүнгэ, мүн тэжээл бэлдхэлгэдэ хабаадан колхознигуудта үбнэ тэжээл аванс болгон тогтоогдоһон саг соонь үгэдэг байна. Тини нёдондо колхознигуудтаа 700 гаран центнер үбнэ авансаар үгөө нэн. Энэ жэлэй нэгдэхэй кварталда колхознигуудайнгаа олоһон ажалта үдэр бүхэндэ 25 мүнгэ, тинхээд малажалда ба үбнэ тэжээл бэлдхэлгэдэ яважа олоһон ажалта үдэр бүриднэ 45 мүнгэ авансаар үгөөн байгаа. Харин хоёрдохы квартал соо олоһон ажалта үдэр бүриднэ 50 мүнгэ, малажалда ба тэжээл бэлдхэлгэдэ яважа олоһон ажалта үдэр бүхэндэ 1 түхэриг 4 мүнгэ аванс болгон хувааһан байгаа. Хамтадаа хоёрдохы квартал соо 40.408 түхэриг аванс үгтөө, малажал ба тэжээл бэлдхэлгэдэ явагшадта 26.940 түхэриг аванс үгтөө нэн.

Тус колхозой хонишон нүхэр Перфилов хоёрдохы квартал соо олоһон ажалта үдэртөө 925 түхэриг аванс абаа. Тинхээд 1955 ондо Хүдөө ажахы бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадан наалишан нүхэр Вторущина 457 түхэриг аванс абаһан байна.

Материальна талаарнь урмашуулан, колхознигуудта аванс үгэхэдэ хадаа артелини гэшүүдэй бүгдөөрөө нийтэн ажалта эдбхитэйгээр хабаадалгы хангалдаг байна. Хүндүү шалтагаанаар ажалта үдэрэй минимум олоогуй гэшүүд энэ колхоздо байхагүй.

Мүнөө Лениней нэрэмжэтэ колхоз үбнэ хурялгы амжалтатайгаар дүүргэдэ, таряа хурялгы ба тушаалгы эршэмтэйгээр ябуулах байнхай.

Мүн Баргажанай аймагтай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз парти, правительствын тогтооһон, хуулини үндэһээр колхознигуудта аванс үгэхэ, нийтэнгээ ажахые хүргөөн, колхозойгоо болон колхознигуудайнгаа олзо дохыды дээшлүүлхэ талаар шийдэ амжалтанууды туйлаар. Тинхээд 1954 ондо тус колхоз 2.906.807 түхэригэй олзо доход абаа. Тинхээд колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ ороһон ба бусад продуктуудһаа гадна, 3 түхэриг 90 мүнгэ хувааһан байна. Иймэ жэшээнүүд оло.

Ажахын жэл дүүрэхэ дүтэлөө. Ушар нимэһэ колхозуудай правлениүүдтэ олзо доход хуваалгы, мүн аванслаглы зүбөөр, парти, правительствын заабарини үндэһээр үнэргэжэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулах ээргэтэй.

В. Тугутова, юридическэ наукануудай кандидат.

гэшүүдтэ аванс үгэхэ олзо дохойнгоо зарим хуваана гэшээ. Ажалта үдэргэдэ ёһотой продуктууд болоходо натуральна жэл соо үгтэжэ байдаг. Мүн зүйлнүүды колхознигууд болгон жэл соо таһалбай байхада, колхознигууд өөрин бүтээсэ, ажалтай үдэртэ, тэдэни математикаарнь урмашуудгай бай-

гүрнэлдэ таряа уялгата малажа, МТС-эй хүдэлмэни оруулан ороһондойнгоо үршээ—10 проценттэ, тэжээл—5 проценттэ колхознигууд аванс үгэхэ ба доторой үдэртэ гаргалха эрхэтэй. Культуранууды колхознигууд үдэртэ аванслаг үгэхэ үлүитээр тогтоогдоогуй.

олон ажалта натуральна аванс үгтэхэ

хүдөө Уставей, парти правительствын тогтоолууды сахиха хэрэгтэй. Колхоз ажахын жэлэй эхннээ олоһон ажалта үдэртэ үгтэхэ шэнээр урдан абтаһан дуралдадаг.

ЦК-гэй сентябрьска шийдхэбэринүүдтэй зотон, ССР Союзы Министр Совет ба КПСС-эй Цент-Комитет хадаа «Орон дотоо хубине саашадан хүгжөө-лөгдөө ба колхознигуудай үдэртэ болон албаагаашаа ажахын уялгата ёһоор тушааха нормые доошоо-руула» 1953 оной сентябрьн 17-н тогтоол соогоо үбнэ гадна, олоомоо суглуулагда колхознигуудай ажалта үдэртэ аванслаг тушаан олгохо ба солоомын бүхы хэм-дэ 10 процент хуртээр, тинхээд 10 процент хуртээр бүхы ажалта үдэртэ гэжэ найшаан дуралдадаг.

гадуур бэлдхэлгэдэнь 30 процент хуртээр хурялгы гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ хувааха эрхэтэй. Гадна, хамтын жэл бүхы колхознигуудта жэлэй эхннээ хойшо ажалта үдэртэ хүрилэгдэнэн 5 проценттэ, хүрилэг-солоомингоо 10 проценттэ үдэртэ хувааха гэжэ найшаан дуралдаһан байна юм.

олгой ёһоор үбнэ бэлдхэлгэдэ үбнэ тушааха түрүүдтэ, нийтэнгээ малые үдэртэ хангалһанай һүү-тэнууд үбнэ тэжээл ажалта үдэртэ хувааха ёһотой.

ажын хүдэлмэринүүдэй шалтагаангүйгөөр үдэрэй минимум олоогуй тулдта аванс болгон бү-тээл үгтэхгүй байна.

нигуудта аванс үгэхэ нимэ тэжээл бэлдхэлгын

Найнаар ажаллахадаа олзо ехээр абана

аймагтай «Путь коммунизма» нийтэнгээ ажахые хүргөөжэ, колхозоо колхознигуудта шалгалтын түлөө үдэр бүрини то гаргана. Тэрэнэй ашаар гүрнэлд эдбхит хэсээл ба халхал хүдэлмэрин журам, найжаржа, колхозник бү-тээлгэдэһэн хүдэлмэридөө хангалдаһан эёһоор хандадаг, найжаржа болгон бэлдхэлгэдэ.

1954 оной, мүн 1955 оной үнэхэдэ жэлэй туршда малай үдэртэ нилээд дээшлээ. Мала, һу, нооһоо дээрэ сэнгээр гүрнэлд хурялгада арга. Тэршэлэн колхозой дэр-дхэлгэдэнэ столондо, мүн худалдаа наймаанай органида малажалай продуктууддалдажа, колхоз нилээд

олзо доход оруула. Гадна, ороһонто культуранууды шаар найнтайгаар, богинохон болзор соо таряад, ургасыне саг соонь гээлтэ хоролтогуйгоор хурялдаг болоһонто хойшо тус колхоз гүрнэлд уялгата ёһоор таряа тушааха, натура түлбэрин, мүн гүрнэлд таряа худалдаха түсбүүдтэ амжалтатайгаар дүүргэнэ. Тэрэнэй ашаар колхознигуудта мүнгэн олзо ехэ бөлөөно.

Колхозно үйлдбэридэ колхознигуудай урмашан ажаллаха хэрэгые найжаруулаха зорилготойгоор малажалай продуктууды, хартааба болон овошчы, мүн шэнээр элдүүрилэгдэн газарһаа абтаһан таряа худалдаһанай ашаар олоһон мүнгэн зөөринөө квартал ба нара бүхэндэ колхознигуудта аванс үгэхэ байхынь колхозуудта КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ба февральско-мартовска Пленумууд найшаан дуралдаһан байна.

Энэ дуралдалай үндэһээр тус колхоз малажалай продуктууды ху-

далдажа олоһон мүнгэн зөөрини 15 проценттэ колхознигуудай нара бүрини туршда олоһон бүхы ажалта үдэртэ хувааһанаа гадна, мүн малажалда ба тэжээл бэлдхэлгэдэ олоһон ажалта үдэртэ 10 процент нэмэжэ хуваагда байна.

1954 оной хоёрдохы хахад соо колхоз 277 мянган түхэриг олзо дохойнгоо 85700 түхэригын хувааһан байгаа. Мүн 1955 оной түрүүшын хахад жэлэй туршда олоһон 453 мянган түхэриг олзо дохойд 119100 түхэригын хувааһан байна юм.

Колхозой шударгы, оролдосотой, ажалла гэшүүд нара бүридэ, мүн хахад жэлэй туршда ямараар ажаллаа нэм, тэрэнгээ ээргээр мүнгэ абадаг байна. Жэшээлхэдэ, түрүү колхознигууд Дамба Мухуев, Самбу Шойбонов, Мажит Холбоев, Вадма Самбонов гэгшэд 5062-ноо 6511 түхэриг хуртээр мүнгэ аванс болгон абаа.

Д. Зандеев.

ороһонто культуранууд ургаса уруулан Сэлэн-гэтай Сталиний нэрэмжэтэ правлени хаяхан колхознигууд ажалта үдэртэ 1 кило-метр авансаар хувааба. Зал-дэ 40 нүүд хуртээр таряа

Мүн тэршэлэн колхозой правлени нийтэн ажахыһаа ороһон олзо дохойд зарим хубине колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ квар-тал бүхэндэ хуваана. Малша-дай ажалта үдэр бүхэндэ 2 тү-

хэриг 15 мүнгэн, тинхээд бүхы колхознигуудай ажалта үдэртэ 1 түхэриг 30 мүнгэн авансаар ху-ваагда. Колхоз энэ жэлдэ гэшүү-дэйнгээ ажалта үдэр бүхэндэ 4—5 түхэриг хуваахаар харалана.

Ц. Дондуков.

Абхазска АССР. Галгска районий Сталиний нэрэмжэтэ колхозой шубуудай фермые 1945 ондо хойно дүй дүршлэ-тэй шубуулан Л. Ю. Кини гэдэг хүтэл-барилдэ. Хүдэлмэри шадамараар өмхид-хэний ашаар шубуудай ашаг уталгы дээшлүүлхэ талаар төр най ам-жалта туйла. Тэрэ тон түрүүдэ шубу-удые элдбэ нилэн тэжээлээр найса-а эдэлүүнэ. Индэ үблэдэ тохилууд ку-курузын ба шенисын хоймол ороо-нонууды, жмых, отруб, мяха, хартаа-ба, тэжээлэй арбуз ба свёкло гэхэ нэ-тэ-нүүды элдбэг байха юм. Мүн тэдэ-дэ минеральна бодосуудар нэмэлтэ гэг-шээд үгтэдэг. Зундаа шубууд ногоотой тала газарнуудар дуран соогоо яваха эдэ-лэдэг байна.

Колхоз шубуу үсэхбэрилгэдөө 50 мн-га хуртээр олзо доход оруула. ЗУРАГ ДЭРЭГ: Сталиний нэрэмжэтэ колхозой шубуушан ВСХВ-дэ хабаада-ша Л. Кини. ТАСС-эй фотохронино.

Колхозой түрүү хаалишад

Кяхтын аймагтай Лениней нэрэмжэтэ колхозой комплексно 4-дхи бригадын эрхим хаалишад ажахын жэлэй үнэргэнь 11 харин турша соо һу хаанаар гүрнэй түсбэ үлүү-лэн дүүргэбэ. Түсбэй ёһоор хаали-шад үнэргэнь ажахын жэлэй туршда 900 литрһөө доошо бэшэ һу хааха ёһотой байгаа. Хаалишан Валенти-на Игумнова 11 үнэргэнь 11 нара соо 12.576 литр хаагаа гүрнэ гү, али даажа байһан үнэсэ бүриһөө 1143 литр хааһан байна. Хаалишан Ека-терина Игумнова 11 харин туршда үнэсэ бүриһөө 1142 литр һу хаагаа. Мүн Елизавета Тимофеева һу хаа-гы дээшлүүлхэ, 1200-гаад литр хаагаа байна. Үнэргэнь 11 харин туршда үнэсэ бүриһөө 900-һаа 1000 хуртээр литр һу хааһан хаали-шад тус бригадын хаалишадтай дун-да оло.

Хаамхай үнэсэдэ үбэлжэлгын үедэ тэжээлээр хүсэд хангахын тулдда эндхи хаалишад өөһлөө 100 тонн багтахы силоснэ траншей түхээр-нэн байна. Мүнөө фермы дэргэдхэ траншейнүүд соо 200 тонно силос дарагдаа. Кукурузаар силос дарал-га үргэлжэлөөр.

Гадна, хаалишад үбнэ хурялгын үедэ эршэмтэйгээр ажаллажа, үнэс-дэй элхэхэ үбнэ тэжээл бэлдхэнэн байна.

1200 литр һу үнэсэ бүриһөө хааха уялгата амжалтатайгаар дүүргэхэ-бди гэжэ хаалишад мэдүүлнэ.

Д. Болкоев.

Редакцияда ерэнэн БЭШЭГҮҮД

Дутуунуудыень юундэ обёорногүй?

Прибайкальска аймагтай центр Туритасово тохсондо байдаг сельпогой столово болон закусочна түсбөө хо-до дүүргэдэг байна. Гэбшье, айм-потребсоюзай хүтэлбэрилгэгшэд нү-хэд Чирков, Тарасов сельпогой хү-тэлбэрилгэгшэд нүхэд Шилкин, Яре-менко гэгшэдэй ходо магтадаг энэ столово болон закусочнын хүдэлмэ-ри шөөл хангалтагүй гэжэ аймагтай центрын ажалшад тоолодог байна. Юундэб гэхэдэ, дурсагдаша хүтэл-бэрилгэгшэд нийтэн эдэ хоолой эдэ эмхи зургаануудай түсбөө хоолодо дүүргэдэг найн талынь обёорлоо-лэ, саагуурхи ехэхэн дутагдалнуу-дынь харадаггүй байна. Энэ столо-во ба закусочна иматгал Курумкан, Баргажан, Горячинск ба бусад гар-зарнуудта ошоһон замшадай харгы дээрэ байһан тула түсбөө үлүүлэн дүүргэдэг гэжэ тэмдэглэхэ ээрэгтэй. Гэхэ зуура, эдэ хоолой үсөөн бю-дэнүүды бэлдхэхэнэ гадна, тэдэ-ний тон шанар муутайгаар буй-луулдаг байна. Тинхэтээ хамта, эн-лэ архи хэм гадна ехээр худалдаг-дана. Тэд столоводо архи худалдаг-ла хоримжологдонхой бшуу. Аймпот-

ребсоюзай худалдаа наймаанай та-нагые даагша нүхэр Ангильдин энэ-ннэ мэдэжэ байһашы, обёоршоо-гүй болоод ябадаг.

Мүнөө сентябрь нара гараба. Гэбшье, энэ столово ба закусочна мүнөө хүртээр шэнэ хартаабаар ба овошбор эдэ бэлдхэнгүй. Гад-на, бэлдхэгдэнэн эдэн соонь зар-римдаа хүнэй элдхээр бэшэ юумэ-нүүд оролошоһон байдаг. Тэд нимэ эдэ бэлдхэнэн хүдэлмэрилгэ-шэдэнь хэлэглэдэггүй.

Мүн энэ закусочнада хүпүүдһэ мүнгынь үлүүгээр абаха явдал үзэгдэдэг. Хүнүүдэй хубсаһаа тай-лаха газарын хүдэлгэдгүй, тинмэнэ замда явагшад хубсаһатаа һуужа эдэлхэ баатай болоно.

Тус сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Шилкин, столовые даагша нүхэр Сысоев болон бусад эдэ бүхы ду-тагдалнууда саашаадаа обёорлог боложо, ажалшадые нийтэн эдэ хоолоор хангалгата найжаруулхын тула зохино хэмжээ абаха бээ гэжэ хангалдана.

Г. Ильин.

Хоёр нара соо кино харуулагданагүй

Торини аймагтай «Улаан Тор» колхоз тэндхи томохон колхозууд-ай нэгэннин юм. Эндэ олон ажал-шад, колхознигууд ажаһууна.

Мүн тус колхоз найн клубтай, үдэшэ бүхэндэ шэнэ шэнэ кино-фильмүүды харуулаха арга бии. Гэбшье, һүүлсын хоёр харын тур-ша соо эндэ нэгэшье кинокартина харуулагдаагүй. Тус колхозые хан-гаха ёһотой кинохеманигууд граф-ига сахинуугуй, эндэ эрэхэ сагтаа эрэнгүгэй.

Тэрэнэлэн «Улаан Бургалтай» колхозой полевоий стануудта, малай фермүүд ба үбнэ хуряал-гын бригадануудта хэдэн зуу-

гаад колхознигууд хүдэлнэ. Тэдэ тэдэ колхознигуудта нараһаа үлүү саг соо кино харуулагдаагүй. Малай холын фермэндүдхэн малшад кино бүришы үннэй хараагүй.

Торини ймгүйсэдкомой культу-рын талаг энэ колхоздо кино харуу-даг байһан кинохеманигы оидоо тэшэнь эльгэжэрхэ. Тэрэ гэгшэ-нээ хойшо культурын талагай хү-дэлмэрилэгшэд «Улаан Бургалтай» колхозые «мартажархёо» ха.

Дурсагдаша артелинуудэй гэшүүдтэ кино харуулга хэээе гурим-шуулагдаха юм?

И. Воробьев, Д. Гомбозов.

«БҮРЯТ-МОНГОЛ УНЭНДЭ» БЭШЭГҮҮНЭЙ НҮҮЛЭЭ

«Шухала хэрэгтэй зүйлүүд хомор»

Иймэ гаршагтайгаар манай газ-тын августын 10-най номерто толи-догдон бэшгэ соо Закаменай ай-магтай «Улаан Далахай» колхозой магазин колхознигуудые шухала хэ-рэгтэй зүйлүүдээр хангалгай, хо-лын бригадануудар нүүдэл худал-даа паймаа эмхидхэнгүй гэжэ хэ-лэгдэнэн юм.

«Хэлсэһенинь хэрэг дээрэ бэлүүлэгдэнгүй»

Сэлэнгын аймагтай Тельманей нэ-рэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда культурно-гэгээрэлэй, нийтэ-ойлгуу-ламжийн хүдэлмэри хангалтагээр ябуулагдаша, колхозой библиотекэ, нүүдэл библиотекэ эмхидхэнгүй гэжэ шүүмжэлһэн статья манай га-зетэдэ дээрэ дурсагдаһан гаршагтай-гаар толилодоо нэн.

«Механизмууд муугаар ашагладана»

Манай газетэ дээрэ дурсагда-һан гаршагтайгаар толилогдон бэ-шгэ соо Бичурын аймагтай Бага-Ку-налейн МТС-эй машинанууд муу-гаар залбарилгадаа, мүн техниче-скэ харуулан хэдэнгүй гэжэ хэлэ-гдэнэн юм.

Бэшгэ соо заагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодорбо. Тус бэшгэ

Тус статья соо хэлэгдэнэн барим-танууд булаа зүб байба.

Библиотекын хүдэлмэрини дутаг-далнууды усадха хэмжээнүүд хараалагдаба гэжэ манай редакци-да Сэлэнгын аймсоведэй гүйсэдко-мой түрүүлэгшын орлошо нүхэр Ларионов мэдээсэбэ.

Тус статья соо хэлэгдэнэн барим-танууд булаа зүб байба.

Библиотекын хүдэлмэрини дутаг-далнууды усадха хэмжээнүүд хараалагдаба гэжэ манай редакци-да Сэлэнгын аймсоведэй гүйсэдко-мой түрүүлэгшын орлошо нүхэр Ларионов мэдээсэбэ.

Промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семина

Предприятинуудта ажалай бү-тээсы дээшлүүлхэ, доторой ре-зервые элнүүлхэ асуудалда фабрикын БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэ-тэ сэмын фабрикада хаяхан семинар болобо. КПСС-эй Пригороднэ райкомой эмхидхэнэй энэ семинар районий промышленна предприя-тинуудай директорууд, партийна ор-ганизациин секретарууд, проф-союзай фабрично-заводской ком-итетүүдэй түрүүлэгшэн хабаадла-са. Сэмын фабрикын директор К. Альцман дурсагдаһан асууда-лаар элдхэл хэхэ зуураа, пред-приятингаа коллективэй хүдэлмэ-рини дүй дүршэл тухай дэлгэрэнги-гээр хөөрөжэ үгөө.

Ажалай бүтээсы дээшлүүлхэ, доторой резервые элнүүлхэ талаар сэмын фабрикын коллектив бага бэшэ амжалта туйлаһан байна. 1954 ондоо эхилжэ фабрикын бүхы цехүүдэй нэгэ жэгдээр хүдэлдэг болоһон ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшлээ.

Хүдэлмэриншэды ажалай түрүү дүй дүршэлдэ һургаха, мэргэжэны дээшлүүлхэ асуудалда фабрикийн партийна, профсоюзай, комсомоль-ско организацинууд сэхэ анхарал хан-дуула. Фабрикын дэргэдэ эмхидхэ-дэнэ техниксөө һуралсалай курсануудта олон тоото хүдэлмэриншэд һуралсаха зуураа, оройной текстильнэ промышленностиин новаторуудай ажалай түрүү органоуды анхарал-тайгаар шуудлана. Үйлдбэрини тү-рүүшүүл болон инженерно-технич-

скэ хүдэлмэрилгэгшэд фабрикийнга хүдэлмэриншэдэй дунда техниксөө, экономическа, политическэ темээр лекцинууды уншад болонхой. Хү-дэлмэриншэн-залуушуулай үдэшин һургуулида энэ жэлдэ 80 гаран хүн, зоочно техникумдэ 10 гаран хүн һуралсажа эхилбэ.

Хүдэлмэриншэдэй мэргэжэлы дээ-шлүүлхэ асуудалда ингэжэ саг үр-гэлхын анхаралай хандуулагдадаг болоһон ашаар коллективэй эдб-хи үүсхэл нилээд дээшлээ. Цех, ха-лаан бүхэн даалгабаряа заатагуй дүүргэдэг болоо.

Олохон хүдэлмэриншэд оролдос-тойгоор һуралсажа, 2—3 мэргэжэ-тэй болохо зуураа, түхээрлэнүүдэ найнаар ашаглажа, бүтээсынь бүри дээ

Польшодо тарянай баян ургаса гараба

ВАРШАВА, сентябрьн 5. (ТАСС). Польско Ардай Республикын газартаряалангай үйлдэбэрин олон кооперативууд, гүрэнэй хүдөө ажыхууд ба үмсэ таряашад энэ жэлдэ ороото культурануудай баян ургаса хуряага байна. Ургаса хуряага ха хаангай шахуу дүүргэд, таряа сохилго ба гүрэндэ уялгага ёноор таряа тушаалга түргөөр ябуулагдажа байна.

Ороной хэлэ хэдэн ногагуудта «Дожинки» гэжэ таряашадай заншалта һайндэр болоо, хүдөө ажыхын выставкэнүүд нээгдээ. Тэдэ выставкэнүүд арадай-демократическа байгуулалтын тогтожо байһан 11 жэлэй туршада польско хүдөө ажыхын хүржэлтне харуулна. Үсэгэлдэр Люблиндэ хүдөө ажыхын окружной выставкэ нээгдээ. Тус выставкэ Люблинскэ, Белостокско ба Жешувска воеводствонуудай таряашадай туйлалтануудне харуулна. Выставкэ нээхэдэ газартаряалангай министр Э. Пшулковский үтэ хэлээ.

Хүүлэй 11 жэлэй туршада абтаһан ургасада орхолоо эгээл эрхим һайн ургаса мүнөө жэлдэ абтаа гэжэ бүри

мүнөө хэлэжэ шадаха байнабди гэжэ Э. Пшулковский мэдүүлээ. Мүнөө жэлэй гектар бүрийн дунда зэргын ургаса дайнай урда тээхихээ 2 центнер шахуу ехэ болоно. Эдэ амжалтанууд хүдөө ажыхыда гүрэнэй улам бүри ехээр туйлалжа байһанай ашаар, тэршэлэн таряашадай ба машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй шэн зоригтойгоор ажаллаһанай ашаар туйлалдаа гэжэ Пшулковский мэдүүлээ.

Ойрын 5 жэлэй туршада хүдөө ажыхын хүдэлмэрилэгшэдтэ гүрэнмай улам бүри ехэ туйлалжа үзүүлжэ, жэшээнь, искуственна үгжүүлгэ нилээд ехээр үгжэ гэжэ газартаряалангай министр мэдээсэ. Хүдөө ажыхын машинанууд болон зэмсэгүүд 3 дахин шахуу ехээр үйлдэбэрилэгдэхэ, тэрэ тоодо хоёр дахин олон тракторнууд гаргагдаха байна. Ороноймай хүдөө ажыхы 10 мянган комбайнуудне абаха. Хүдөө ажыхын хүдэлмэрилэгшэдэ нимэ ехээр механизацилга хадаа Польшодо хүдөө ажыхын үйлдэбэринэ саашадан дээшлүүлжэ шухала эшэ үндэнэ мүн.

Англо-греко-турецкэ Лондондохи хэлсээн

ЛОНДОН, сентябрьн 6. (ТАСС). Дундада далайн зүүн районын политическэ ба сэрэгэй асуудалнуудар Лондондо августын 29-һөө хойшо хөгдөжэ байһан англо-греко-турецкэ хэлсээнүүдэй мухардаһанине английска хэблэл гэршэлэн баримтална. Үнгэрһэн неделин һүүл багта гурбан ороной гададын хэрэгүүдэй министрүүдэй өһөдлынгөө хараа бодолыне хэлэһэнэйнь һүүлээр пленарна заседанинууд хөгдэхээ болло. Тэдэнэй хараа бодол юрэнхыдөө юун тухай хэлэнб гэхэдэ, Англи болбол Кипр аралыне энэ райондохи өөрынгөө сэрэгэй гол база гэжэ тоолодо, тэрэнине мэдэлдээ байлгахаяа эрмэлзэнэ гэжэ харуулна. Греци хадаа бээ тодорхойлохэ эрхэ олгохо тухай Кипрын хүн зоной эрильгэ дэмжэнэ, зүгөөр Кипрыне өөртэйнь нэгдүүлжэ хаа, тэндэ сэрэгэй база бии байлгахэ эрхэ Англида олгохыне зүбшөөнэ. Турци хадаа мүнөө байһан байдалыне үлөөнхэ хүсэнэ, тингээд Кипрыне абаха гэжэ Грециин оролдоо һаань, турецкэ правительство энэ аралыне Турцида «бусааха» эрилтэ хэхэ гэжэ

мэдүүлээ. Лондондохи хэлсэндэ Кипрын хүн зоной түлөөлэгшэд хабааданагүй.

Хүүлэй үдэрнүүдтэ хэлсэндэ хабаадаһан тус тустай уулзалга хээ. Үсэгэлдэр греческэ ба турецкэ түлөөлэгшэнэр ами аминдаа Идентэй уулзаһан байна. Эдэ уулзалганууд тэдэнэй хараа бодолыне дүтлүүлэгшүү гэжэ хэблэлэй мэдээсэлһээ эли болобо.

Турциин гададын хэрэгүүдэй министрин уялгыне дүүргэжэ Зорлу мэдүүлгэ Лондондо тунхаглагдаба. Тэрэ хадаа хэлсээ үргэлжүүлжэ дурагуйб гэжэ хэлээ. Греци болбол «Турцигэй хани барисаатай байхаяа гү, али Кипрыне абаханин гэжэ саашадаа эрилтэ хэхээ» өөрөө шэлэнэ бээ гэжэ Зорлу мэдүүлээ.

Үсэгэлдэр Кипрын шэнэ конституциин английска проектын үндэһөөр Кипртэ өөрын захиргаа бии болгохо тухай дуралдал английска кабинедэй заседани дээрэ харагдаһан байна. Энэ конституци английска колони байһан Кипрын мүнөөнэй байдалыне хубилгахагүй юм гэжэ хэблэл мэдээсээнэ.

Өөрымни тариһан үгэрсэ—үндэр ургаса үгэ

М. Аршинскийн фото

Колхоздо эдэбхитэйгээр туһална

Мүнөө манай республикын предприятия, эмхи зургаанууд, фабрика болон заводуудһаа хүнүүд олоороо колхозуудта гаража, үбнэ, таряа хуряалгыне богонихон хугасаа соо дүүргэхэ хэрэгтнэ ехэһэн туйлалжа үзүүлнэ. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо городһоо хоёрд хүн ажаллахаар ерһэн байна. Тэдэнэр мүнөө тус колхозой таряа хуряалга дээрэ хүдэлмэрилжэ зуураа ажалай үндэр амжалтануудне туйлана. Нүхэд Б. Лам, М. Камалов, З. Михайличенко, Т. Бузина, Л. Сутырина гэгшэд П. Белоусовай комбайнова агрегатта хүдэлмэрилхэдөө үдэр бүрингөө даалгабарине 150—180 процент хүрэтэр һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Тинхэдэ комбайн шэрэгшэд Михаил Кулаев, Микотин, колхозой гашуу сандр Жданов болон бусад шингөө даалгабарине 200—300 процент хүрэтэр дүүргэжэ, бүрхэй эрхим жэшээ харуулаһан Софья Аверина, Алена Валеева, колхозой гашуу Иванова, Валентина Степановна бусад таряа эрхэм хайнаар хүдэлмэрилнэ. Иргэний хуралт хүдэлгэгшэ, Эгэтын дахи тракторна бригадын тракторист Шандяев трактораа хаалдгын гэнэ.

Б. Цырин

Гүрэнгөө сүм тоособо

Хорин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хаалишад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шийдхэбэринэ бөдүүлэн, нийтнэгэ малай ашаг шэмэ үгэлгыне улам дээшлүүлхын түлөө тэмсэнэ. Ажахын жэлэй үнгэрһэн 10 харын туршада энэ колхоздо һаамхай үнээн бүриһөө 900-һаа 1029 литр хүрэтэр һүн һаагдһан байна. Энэнь үгэрэгшэ жэлэй энэ хугасаатай сацуулхад 3—4 дахин ехэ болоно.

Өөрынгөө хэрэ ажалыне эрхимээр шудалһан түрүүшүүлэй тоо улам олон болоо. Жэшээлхэдэ, хаалишан Ханда Бадмаева дааж абаһан һаамхай үнээн бүриһөө 1029 литр һү һаагаа. Энэ нүхэр партиин ээлжээтэ XX съездын хүндэлэлд мурсысөөндэ оролсоод, үнээн соо үлээн бүриһөө 400 һааха уялга абаба. Тинхэдэ түрүү һаалишад Цыренова, Апрафена Содномова болон үнээн бүриһөө мянга шахуу һааһан байна.

Һаалишад оролдосон ашаар колхоз гүрэндэ һү уялгага даалгабары соо 15605 литр һү гүрэндэ үнээн дэнэн сэнгээр худалдаа энэ колхоз гансахан һү 36 мянган түхэригэй орооруулба.

Ц. Цырин

Түрүү бригадада Улаан туг барюулагдаба

Түнхэнэй аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой таряан ажалай 1-дхи бригадада хамтын суглаан болоо. Суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Д. Н. Шагдуров таряанажалай бригаданууд хоорондын мурсысөөнэй дүнгүүд тухай мэдээсэл хэхэ зуураа, 1-дхи бригада түрүү һуури эзлээ гэжэ хэлээ.

Улаан энэ бригадада колхозой правляниин ба партийна эхин организацциин дамжуулган Улаан туг барюулагдаба.

Хүдөө ажыхын бүхэмэ ставкэдэ хабаадһан ашаар данов суглаанда хабан гуйлгаар выставкэ дээрэ юумэнүүд ба түрүүшүүлэй шэл тухай һонирхолтой хэжэ үгөө.

С. Аюуш

Студентнэртэ баясхалан хүргэбэ

Улан-Удын хүдөө ажыхын техникумэй 1-дхи курсын студентнэр 1954—55 онуудай һуралсалай жэл үнгэргөөд, амаралтынгаа үдэе техникумэйнгэ һуралсалай ажахыда хүдэлмэрилхөөр ошоһон юм.

Тиин тэдээр шилээд ехэ үбнэ хуряан байна. Эндэ студентнэр Самойлов, Раднаев ба бусад илангаяа һайнаар хүдэлмэрилһэн байна.

Редактор О. ГОМОНОВ

Хитадай шэнэ городуудай ургалта

ПЕКИН, сентябрьн 5. (ТАСС). Хитадай промышленностин хүгжэхэй хамта ороной шэнэ городууд ургажэ ба хүгжэжэ байна. Тиимэ городуудай нэгэниин болохо Хунань провинциин Чжучжоу город тухай мүнөөдэр «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ.

Хүүлэй хэдэн жэлэй туршада энэ городой эзэлдэг талмай зургаа дахин шахуу ехэ болоо. Энэ городыне сүлөөлхын урда тээ тэндэ бии байһан гансахан предприятия — түмэрзамай мастерской мүнөө шэнхэндэ заагдажа, паровоз ба вагон заһабарилдаг ехэ завод болоо. Хуушан цехүүдэй орондо заводой шэнэ гэрнүүд баригдажа, мүнөө сагай автоматизированнэ зэмсэг түхээрлэгэ тодхоогдоо. Мүнөө энэ завод паровозуудыне заһабарилхаһаа гадна, мүнөө пассажирска вагонуудыне бүтээдэг болоо.

Эдэе хоолой промышленностин томо предприятия ашаглалгада оруулагдаа. Һаяар нүүрһэ һайжаруулдаг фабрика баригдажа эхилхэнь. Ойро шадарай шахтануудай нүүрһэн эндэ шанаржуулагдаха юм. Ардай засагай тогтожо байһан жэлнүүдтэ баригдаһан модо дархалалгын ба ирпнсын заводууд барилгын материалуудыне ехээр гаргана.

Чжучжоуе сүлөөлхэнь урда тээ тэндэ больница үгэ байһан юм. Мүнөө тэндэ городской больница, гурбан амбулатори, санитарна станцинууд, нарайлалгын хэдэн гэрнүүд баригдаа. Тус городто шэнэ кинотеатрууд, һургуулинууд, номой магазинууд, Культурын байшанууд, университетууд, почтово-телеграфна отделенияүүд нээгдээ.

Чилидэ забастовкунууд боложо байна

БУЭНОС-АЙРЕС, сентябрьн 5. (ТАСС). Забастовко хэхэ байһан Чилиин правительствона ба бусад эмхи зургаануудай 55 мянган хүдэлмэрилжэ болон албахаагшадтай хамта транспортын ба портнуудай хүдэлмэрилжэ, Вальпарансогой дээдэ һургуулинуудай студентнүүд забастовко хэхэ эхилбэ гэжэ аргентинскэ хэблэл мэдээсээнэ. Сентябрьн 4-нэй гараха һүни забастовко хэгшэд Сант-Ягода демонстраци эхидхэбэ. Полици ба сэрэгүүд демонстрацинуудай урдаһаа нүдэнһөө нөлбохо гаргаха газ хаяба. Забастовко хэгшэдэй хүдэлмэрилдөө ороторын тэдэнтэй хэлсээ хэхээ правительство арасаба. Арестовалагдаһан хүнүүдыне сүлөөлхэ, хунүүдыне мүрдэхэ хашахаяа болихо ба салин хүлһэ дээшлүүлхэ тухай эрильгемнай хангаагүй сагтань хүдэлмэрилдөө гарахагүйбди гэжэ забастовко хэгшэд мэдүүлээ.

Ажалшадай нэгэдэмэл профсоюзна центр сентябрьн 5-да бүгэдэниин забастовко хэхэ гэжэ сонсхобо. Тэрэндэ тус ороной 1750 мянган ажалшад хабаадаха юм.

Чилиин ажалшадай илалта

БУЭНОС-АЙРЕС, сентябрьн 6. (ТАСС). Чилиин олон арбаад мянган хүдэлмэрилжэ ба албахаагшадтай хамта забастовочно тэмсэл ажалшадай илалтаар дүүржэ гэжэ аргентинскэ хэблэл мэдээсэбэ. Правительство хада забастовко хэгшэдэй эрильгэ хангаха баатай болон байна. Правительство ба чилийскэ ажалшадай нэгэдэмэл профсоюзна центрн хоорондо баталад

даһан хэлсээнэй ёноор, забастовкодо хабаадаһанайнгаа түлөө арестовалагдаһан хүнүүд табигдаха, салин хүлһэ 35 процентээр дээшлүүлгэхэ, правительствода онсо эрхэ олгохо тухай хуулиин проект конгресснэ бусажа абтаха болоно. Энэнь хамта чилийскэ ажалшадай нэгэдэмэл профсоюзна центр сентябрьн 5-да бүгэдэниин забастовко хэхээ болибо.

Францида алжирайхидыне мүрдэнэ

ПАРИЖ, сентябрьн 6. (ТАСС). Үсэгэлдэр Франциин бүхы территория дээрэ, тэрэ тоодо Парижда, Лиондо, Марсельдэ, Клермон-Ферранда ба бусад промышленна городуудта полици ехэ нэгжэлгэ хэһэн, документуудыне шалгаһан, Францида һуудаг алжирайхидыне арестовалһан ба мүшхэһэн байна.

алжирска националистическэ организаццинуудай холбоотой хойто африкынхидыне элирүүлхын зорилгоор нимэ юумэн хэгдэһэн байгаа гэжэ дотоодын хэрэгүүдэй министрство мэдээсэбэ.

Ганса Марсельдэ 300 хүн арестовалагдаа гэжэ «Монд» газетэ мэдээсэбэ.

Американса засагай хэмжээ-ябуулгануудта эсэргүүгээр японско хүн зон тэмсэнэ

ТОКИО, сентябрьн 5. (ТАСС). Киодо Цусин агентствын мэдээсэһэнэй ёноор, Тащикавада (Токиогой префектура) американска авиабазыне үргэдхэлдэ эсэргүүсэжэ шанга тэмсэл хэхэ байһан Сунакава городой зоние ороной ажалшад дэмжэжэ байна. США-гэй авиабазыне үргэдхэ ябадалда эсэргүүсэжэ Нингата

префектурада хэгдэһэн кампанине провинциин губернатор Китакура толгойлоно. Американска командованиян хэмжээ-ябуулгануудта эсэргүүсэжэ хүн зоной хэһэн митингүүд Фукуока, Аици, Осака, Хиого ба бусад префектуруудта боложо байна.

Буу зэбсэг бүтээгшэдэй түсэбүүд

ТОКИО, сентябрьн 5. (ТАСС). Японско монополистуудай орган—Японин экономикаскэ организациин федераци хадаа Тайваньда, Урда Корейдэ, Филиппиндэ, Таиландда ба Урда Вьетнамада буу зэбсэг хэхээр үгэхэ түсэб табижа байна гэжэ Киодо Цусин агентство мэдээсэбэ. Энэ түсэбэй ёноор Японн аме-

риканска капиталай туһаламжаар буу зэбсэг үйлдэбэрилжэ, дээрэ дурсагдаһан ороноудта худалдаа, орондонь стратегическэ эд зөөри абаха юм. Ингэжэ Японн хадаа сэрэгэй үйлдэбэрилгыне ехэ зандань байлгажа шадаха гэжэ буу зэбсэг бүтээгшэд һанамжална.

Израильда американска самолёттой болоһон ушар

ЛОНДОН, сентябрьн 6. (ТАСС). Лиддэхэ (Израиль) Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёноор, һаяхан хоёр израильска истребительнүүд Хайфа гэжэ израильска порт дээрүүг нийдэжэ ябаһан американска «Дакота» гэжэ түхэлэй сэрэгэй самолётдыне тойрожо абаад, Лиддэхэ аэродром дээрэ баадха-

жа буулгаба. Тус самолёт Каирһаа Бейрут ошожо ябаа. Самолёт соо 12 американска офицернүүд нийдэжэ ябаһан байна.

Энэ ушар хадаа Дутын Востогой энэ райондо түгшүүрилтэ байдалай бии байһанине Тель-Авивтахи шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ гэжэ корреспондент мэдээсээнэ.

Сан-Франциско шадар газар хүдэлбэ

НЬЮ-ИОРК, сентябрьн 5. (ТАСС). Сентябрьн 4-нэй үдэһын 7 часта Сан-Франциско шадар газар ехээр хүдэлжэ, городой зарим хубин гэрнүүд далайда ябаһан парохолууд шэнгээр хэлбэлзэбэ гэжэ

Юнайтед пресс агентствын корреспондент Сан-Францискоһоо дамжуулба. Хэдэ шэнээн хохидол ушаруулагдаһан тухай мүнөө дээрэ мэдээсэгдэбэгүй.

Пакистанда үер боложо байна

НЬЮ-ИОРК, сентябрьн 5. (ТАСС). Сентябрьн 4-д Пакистанай столица Карачи город хадаа Инд мүрэнэй үерлэнэн дээрэхэ бүхы баруун Пакистанһаа таһалагдаа

гэжэ Ассошиэйтэд пресс агентствын корреспондент Карачиһаа мэдээсэбэ. Баруун Пакистангай Карачи городыне холбоһон ганса харгы уһанда абтаа.

Болгаридэ шэнэ завод баригдаба

СОФИЯ, сентябрьн 6. (ТАСС). Болгарин ажалшад өөрынгөө оронне индустриализациин түлөө тэмсэлдэ ехэ илалта туйлаба. Болгарине сүлөөлһэнһөө хойшо гүйсэхээ байгаа 11-дхи ойн урда тээхэн сагаан туулганай ба цинкын завод ашаглалгада оруулагдаа. Тус завод Родопско хадын ашагта малтамал-

нуудай бассейндэ баригдаһан байна. Заводой хүдэлжэ эхилһэнэй дашармдуулан митинг боложо, тэрэн дээрэ Болгарска Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэгшүүн, Болгарин Министруудэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Райко Дамьянов заводой барилгашадыне амаршалба.

КНДР-тэ гупал олоор гаргадаг боложо байна

ПХЕНЬЯН, сентябрьн 6. (ТАСС). КНДР-эй хүнгэн промышленностин министрствын фабриканууд ажалай түрүү арга хэрэглэһэнэй ба ажалай бүтээсыне 10—15 процентээр дээшлүүлһэнэй ашаар про-

дукци гаргалгыне нилээд ехэ болгобо гэжэ Корейн центральна телеграфна агентство мэдээсэбэ.

Энэ жэлдэ орон дотор 1954 оной-хилоо 1430 мянган пар гупал олоор өбдожо гаргатгдаха байна.

Бүхы дэлхэйн столицануудай мэрнүүдэй съезд болохонь

РИМ, сентябрьн 6. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн столицануудай мэрнүүдэй съезддэ бэлдэхэл Флоренцидэ хөгдөжэ байна гэжэ тэндэхэ мэдээсэбэ. Октябрийн 2-һоо 5 болотор үнгэргэгдэхэ энэ съезд Флоренциин мэр христианска демократ Джорджо Ла Пир гэгшын үүхсэлээр зарлагдаһань. Тэрэ хадаа буу зэбсэг хуряалгын ба эб найрамдал сахилгын асуудалнуудыне хамтаараа зүбшэн хэлсэе гэжэ элдэб гүрэнүүдэй столицануудай мэрнүүдтэ дуралдаһан байна.

Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгш М. А. Яснов хүлээжэ абаа гэһэн мэдээсэл мүнөөдэр тунхаглагдаба. «Столицануудай мэрнүүдэй съезд бүхы ороноудай арадуудай хоорондо, тэрэ тоодо Советскэ Союзай ба Италиин хоорондо бэе бээ һайнаар ойлголсохо ба этигэл бии болгохо ябадалда туһалка бээ» гэһэн найдамжа М. А. Ясновһоо Ла Пирай абаһан телеграмма соо хэлэгдэнэ.

Прагска университетдэ ядрна физикын факультет нээгдээ

ПРАГА, сентябрьн 6. (ТАСС). Прагадахи Карлова университет орон доторхн эгээл үннэй дээдэ һургуулинуудай нэгэниин мүн. Үсэгэлдэр тэндэ шэнэ факультет нээгдээ гэжэ чехословацка телеграф-

на агентство дамжуулба. Шэнэ факультет хадаа ядрна физикын талаар хүдэлмэрилжэ наочно-техническэ кадрнуудыне хургажа гаргаха байна.

Ирригационно проектнүүдыне бэлүүлхэ хэрэгтэ Непала Индигэй харилсана

ДЕЛИ, сентябрьн 6. (ТАСС). Мүнөө үдэе индийскэ инженернүүдэй хабаадалгайгаар ба туһаламжаар Непалада хэдэн ирригационно проектнүүд бэлүүлэгдэжэ байна гэжэ делийскэ радио дамжуулба. Үнгэрһэн жэлэй июльдэ баталагдаһан хэлсээнэй ёноор Инди Непалада финансова туһаламжа тэрэшэлэн үзүүлнэ.

Катманду шадар хоёр томо ирригационно проект бэлүүлэгдэжэ байна. Барилгын хүдэлмэри үнгэрһэн жэлэй ноябрыда эхилэгдээ. Тэрэ 1956 оной март болотор дүүргэгдэхэ юм.

Непалын бусад районуудта үшөө дүрбэн ирригационно проектнүүд бэлүүлэгдэжэ байна.

Финляндидэ телевидени эмхидхэгдэнэ

ХЕЛЬСИНКИ, сентябрьн 6. (ТАСС). Нютагтаа үйлдэбэрилэгдэһэн түрүүшын телевизорнүүд Тамперелд болоһон радиовыставкэ дээрэ харуулагдаа гэжэ газетнүүд мэдээсэбэ. Мүнөө ороной радиопромышленность телевидени эмхидхэһэн ту-

ла бэлдэхэлэй хүдэлмэри хэхэ байна гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

Хельсинкскэ нэгэ фирмэ Германскэ Демократическа Республикаһаа асарагдаһан телевизорнүүдыне худалдаха байна гэжэ «Аамулекти» газетэ бэшэбэ.